

GAZETA LWOWSKA

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
LWÓW, PLAC SMOLKI 3. I-sze p.
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie
od godziny 11—12.
Listy należy frankować. — Reklamacie otwarte
wolne od opłaty.

Telefony:
REDAKCJI
21—18
ADMINISTRACJI
21—17

WYCHODZI CODZIENNIE O GODZINIE 3-ciej POPO-
LUDNIU Z WYJĄTKIEM DNI POŚWIĄTECZNYCH

REDAKTOR NACZELNY I ODPOWIEDZIALNY
Dr. MARCELI SZAROTA.

CENA
NUMERU

20 gr.

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do do-
mu 4-80 — z dostawą 5-30. — Zamiejscowa
miesięcznie z przesyłką pocztową 5-30 —
Zagranicą 7- — P. K. O. Nr. 141.690

Londyn we mgle.

Nietylko meteorologicznie, ale i politycznie przeszła tegoroczna zima w Anglii pod znakiem mgły i słoty. Minionej jesieni przepowiadali polityczni wróżbici z nastaniem wiosny jaśniejsze perspektywy. Niestety, choć już wiosna u progę, przepowiednie te nie ziściły się. Położenie gospodarcze jest w dalszym ciągu takiesame a horyzont polityczny jest tak zamglony, że jeden z wybitnych członków Labour Party nie zawahał się umieścić w pewnym liberalnym dzienniku artykułu, zatytułowanego: „Gdzie się właściwie znajdujemy?” Odpowiedzi w nim oczywiście nie znalazł. Jeden zaś ze starych przywódców socjalistycznych pisał przed kilku dniami: „Prawdę mówiąc, nie przypominam sobie sytuacji, któraby była równie krytyczną, jak obecna”.

Istotnie w życiu politycznym Anglii, tak do niedawna zrównoważonym i uporządkowanym, zaznacza się od pewnego czasu pierwiastek dezorganizacji, który może doprowadzić do nowej struktury życia politycznego. Dezorganizacja ta jest w tym wypadku akompanjamentem do trudnych warunków politycznych i ekonomicznych, w których znajduje się Imperium brytyjskie niemal we wszystkich swoich punktach.

Umiar, ta głośna cecha charakterystyczna życia politycznego Anglii, polegał na małej ilości partij. Były w ciągu wieków dwie: konserwatyści i liberali. Od niedawna dopiero poczęła z nimi rywalizować zwycięsko partja pracy. Nie skończy się jednak i na trójce. Obecnie na szachownicy politycznej angielskiej można już policzyć sześć partij.

Premjer angielski Mac Donald ma niemałe kłopoty z rządzeniem swym krajem. Lepiej już idzie mu na terenie międzynarodowym, gdzie Henderson w Rzymie a Irwin w Indjach zdobywali wawrzyny dla swego „patrona”. Ale na gruncie wewnętrznym praca jego idzie zaiste jak po grudzie i jeden kłopot po drugim spada na siwą głowę pana premjera.

Jego minister skarbu, Snowden nie kryje bynajmniej swego niepokoju z powodu deficytu budżetowego. Bezrobocie rośnie i zapomogi dla pozabawionych pracy coraz silniej obciążają skarb państwa, rokując w razie dalszego, analogicznego wzrostu katastrofę finansową i bankructwo państwa. Trzeba więc za wszelką cenę zmniejszać inne wydatki i szukać źródeł ewentualnych oszczędności, choćby kosztem „bolesnych ofiar” ze strony obywateli, nie wyłączając „uprzywilejowanej klasy robotniczej”. Lewica labourzystów ostro skutkiem tego atakuje Snowdena.

Wogóle uwaga polityków koncentruje się na zagadnieniu bezrobocia. Konserwatyści i liberalowie rywalizują ze sobą w interpelowaniu rządu w tej straszliwej sprawie, która formalnie pożera cały kraj, a której rząd nie umie zaradzić jakimikolwiek skutecznymi sposobami.

Wśród tego wszystkiego, częścią jako wynik partyjnych targów, a częścią jako środek, który ma sprowa-

dzić życie Anglii na lepsze drogi, — dojrzewa reforma wyborcza.

Od wieków ordynacja wyborcza do Izby Gmin opierała się na zasadzie większości t. zw. „względnej”, przyznającej mandat temu z kandydatów w okręgu, który otrzymał najwięcej głosów. Zasada ta była sprawiedliwą dopóki o mandat ubiegało się tych dwóch kandydatów. Rzecz zmienia się, o ile w szrankach staje trzech albo więcej kandydatów. Wtedy bowiem bardzo często a może i zawsze zostaje posłem bynajmniej nie przedstawiciel większości wyborców.

Obecnie wymyślono w Anglii całkiem nowy system wyborczy, zwany

„alternatywnym”. Polega on na tem, że wyborcy otrzymują prawo głosowania równocześnie na swego właściwego kandydata tudzież na tego, kogo w razie upadku tego kandydata widzieliby najchętniej na jego miejscu. Więc np. zwolennik partji pracy umieści na kartce wyborczej na pierwszym miejscu nazwisko swego kandydata partyjnego ale obok niego wypisze też nazwisko jeszcze drugiego kandydata np. liberalnego lub konserwatywnego, zależnie od tego, którego z nich wolałby widzieć wybranym na wypadek, gdyby jego właściwy kandydat z większości nie wyszedł.

Dzięki tej metodzie z okręgu wyborczego, w którym współzawodniczyć będzie więcej, niż dwóch kandydatów, wyjdzie zawsze kandydat, posiadający większość absolutną, ponie-

waż do jego własnych głosów doliczone mu zostaną głosy, oddane na niego przez zwolenników innych kandydatów.

Reforma przeszła już w drugim czytaniu Izby Gmin i nie ulega wątpliwości, że przejdzie także i w trzecim. Wielki hak, na którym grozi jej zawiśnięcie na czas dłuższy, znajduje się dopiero w Izbie lordów, gdzie zwolennicy tej reformy nie mają bynajmniej większości.

Reasumując, można stwierdzić, że Wielka Brytania przechodzi kryzys na każdym polu. Jest on może tylko przejściowy i nie przeszkodzi temu, by Wielka Brytania odgrywała swą rolę, tak zawsze sprzyjającą porozumieniu europejskiemu zgodnie z duchem paktu genewskiego.

Z ostatniej chwili.

Szumne rezolucje Kongresu Rad Z. S. S. R.

Moskwa, 13 marca. (PAT.) Agencja Tass. podaje: Szósty kongres Rad przyjął jednomyślnie rezolucję, aprobującą całkowicie politykę wewnętrzną i zewnętrzną rządu. Rezolucja zaznacza między innymi, że kongres za największą zasługę rządu uważa to, iż pomimo bezpośredniej prowokacji wrogich imperjalistycznych sił, jak np. w sprawie kolei wschodnio-chińskiej, rząd sowiecki zapewnił utrzymanie pokoju i wzmocnienie między-

narodowego położenia ZSSR. Kongres wyraża przekonanie, że rząd prowadzić będzie nadal wytrwale politykę pokojową celem wzmocnienia więzów ekonomicznych i stosunków z innymi państwami, umacniając zdolność obronną ZSSR, i siły armji czerwonej. Kongres zdaje sobie jasno sprawę ze wzrastającego niebezpieczeństwa wojny, uważa jednak, że w obecnych warunkach pogłębiającego się kryzysu w państwach kapitali-

stycznych atak obronny przeciwko ZSSR. jest niebezpieczny dla tych, którzy ośmielili by się naruszyć pokój i zaatakować związek sowiecki. Następnie kongres wyraża zadowolenie z wykonywania planu 5-cio letniego, stwierdzając możliwość wykonania go w ciągu czterech lat, a w niektórych gałęziach przemysłów nawet w ciągu trzech lat. Zdaniem kongresu rok bieżący jest rokiem decydującym w wykonaniu całego programu planu 5-cioletniego.

Katastrofalne obsunięcie się ziemi.

Chambéry, 13 marca. (PAT.) Pod Chatelard obsuwająca się ziemia zniszczyła dwie wsie. Widok olbrzymiej masy ziemi o powierzchni 40 ha posuwającej się z szybkością 150 metrów na godzinę jest przerażający. Obsuwająca się ziemia posuwa się wprost na domy miasteczka, które ludność opuściła. Wiele domów ziemia

już zasypała. W całej dolinie rozlega się huk i loskot. Potok przepływający przez dolinę zmienił łóżysko, który to fakt akcja ratunkowa będzie usiłowała wyzyskać dążąc do zmiany kierunku w którym posuwają się masy ziemi. W ciągu nocy miano wysadzić w powietrze kilka mostów.

Głosy prasy berlińskiej o ratyfikacji umów z Niemcami przez Sejm polski.

Berlin, 13 marca. (PAT.) Przyjęcie przez Sejm polski umowy likwidacyjnej oraz traktatu handlowego z Niemcami wywołało w prasie niemieckiej ożywione komentarze. Vossische Ztg. przypomina, że obecnie palącą stała się kwestja kiedy strona niemiecka przystąpi do ratyfikacji umowy z Polską. Z ratyfikacją liczył się rząd niemiecki uchwalając swój program agrarny i mógłby na zasadzie ustawy o pełnomocnictwach celnych wprowadzić umowę tę w życie bez oczekiwania na wyrażną zgodę parlamentu. Wątpić jednak należy czy rząd zechce skorzystać z pełnomocnictw. Oczekiwanie na tę uchwałę parlamentu równałoby się odroczeniu ratyfikacji do jesieni.

Huggenbergowski Lokal Anzeiger insynuuje Rządowi polskiemu, że ratyfikując umowę z Niemcami pragnie uzyskać nowy atut dla wystąpienia na majowej sesji Rady Ligi z oskarżeniem iż Niemcy niechęć ratyfikować zawartych z Polską umów.

Organ agrariuszy Deutsche Tages

Ztg. w obszernym artykule swego warszawskiego korespondenta podkreśla między innymi, że taktyka Rządu polskiego po styczniowej sesji Rady Ligi, polegająca na ratyfikowaniu szeregu umów z Niemcami była niewątpliwie gestem pod względem politycznym mądrym, który w Genewie wywołał swoje wrażenie. Z chwilą, gdy traktat handlowy zostanie i przez Niemcy ratyfikowany, polityka zagraniczna i gospodarstwo Polski uzyska w opinii świata nowe aktywa i szanse nowych kredytów zagranicznych. Reichstag nie powinien zatem spieszyć się z ratyfikacją umowy handlowej z Polską. Niemcy muszą poczekać na wyjaśnienie się sytuacji politycznej i gospodarczej w Polsce, przedewszystkiem zaś żądać ponownej rewizji postanowień umowy handlowej niemiecko-polskiej.

Również prawicowa Kreuz Ztg. przyznaje, że ratyfikacja umowy gospodarczej przez Niemcy wzmocni znacznie stanowisko polityczne Polski.

Posiedzenie Izby deputowanych.

Paryż, 13 marca. (PAT.) Rozpoczęte wczoraj o godzinie 9 wieczorem posiedzenie Izby deputowanych poza niewielką przerwą około północy trwa w dalszym ciągu. Dotychczas przedyskutowano artykuły dodatkowe budżetu. Atak opozycji spodziewany jest w chwili, gdy przyjdzie kolej na sprawę towarzystwa żeglugi powietrznej Aeropostale. Socjaliści i całe lewe skrzydło Izby rezerwuje swe siły na tę sprawę.

Dymisja austriackiego ministra rolnictwa.

Wiedeń, 13 marca. (PAT.) Na wczorajszym zebraniu związku chłopów austriackich minister rolnictwa Thaler zapowiedział, że w dniu dzisiejszym zgłosi swoją dymisję.

Groźba strajku we Francji.

Paryż, 13 marca. (PAT.) Górnicza Rada Narodowa wskutek poczynionych kroków u rządu stwierdza, iż obecnie rząd nie może uzyskać od Towarzystw węglowych cofnięcia postanowienia zmniejszenia płac wobec czego ogłosiła strajk generalny na dzień 30 bm. o ile rozpoczęte za poradą rządu pertraktacje pomiędzy właścicielami kopalń a górnikami nie dadzą pożądaných rezultatów.

Polacy pod czerwonym berłem.

I.

Od rodaków naszych, żyjących na wschód od ustanowionej w Rydze granicy, dzieli nas mur nieprzebytej. Korespondencje, jeśli przychodzą, to pełne niedomówień, a nierzadko próśb, by im nie odpisywać, bo to może być niebezpieczne. Wiemy tylko, że w tej bezprzykładnej izolacji usilnie pracuje się nad ich — broń Boże nie wynarodowieniem. Konstytucja sowiecka zapewniła przecież wszystkim mniejszościom swobodny rozwój właściwości narodowych. Pracuje się nad tem, by rodakom naszym odebrać religję, by ich w zupełności oderwać od polskiego pnia kulturalnego i wyhodować z nich szermierzy swoistej „kultury proletariackiej“.

Z czasopism polskich, wychodzących w Moskwie i służących właśnie tej idei, dowiadujemy się niektórych ciekawych szczegółów tej walki, wydanej katolicyzmowi i „kontrewolucyjnym przesądom nacjonalistycznym“. Bardzo żalony jest los literatów polskich, szukających tam natchnienia i szerokich lotów artystycznych. Wprza gnęci bez miłosierdzia w rydwan „pięciolatk“ i „pięciolatk“, muszą w myśl dyrektyw partyjnych opiewać „sowchozy“ i „kolektyw“ i „kolektyw“. Nieposłusznych czekają represje i pokorne „kajanie się“ z przyrzeczeniem poprawy. Zresztą nie zawsze jest taka publiczna skrucha skuteczna. Podejrzanych śledzi się, atakując z furją najmniejsze „odchylenie“ i denuncjując ich do władz partyjnych.

Jakież są te ich grzechy? Oto n. p. tow. Witold Wandurski, dyrektor Polskiego Teatru Państwowego w Kijowie spowiada się w skrusze na łamach „Trybuny Radzieckiej“. Ogłosił lekomyślnie artykuł, wykazujący niedostatek polskiego „repertuaru proletariackiego“, dodając: „Poprzestać na przekładach z rosyjskiego, byłoby niecelowe i ze względu na brak ustalonej terminologii polskiej, co by jeszcze bardziej zachwaciło mowę sceniczną, i ze względu na to, że zespół jest na razie zbyt słabo przygotowany do odтворzenia skomplikowanych tematów dnia dzisiejszego. Poprzestać więc musi na rzeczach dalszych może pod względem aktualności, lecz bliskich widzowi polskiemu“. Passus ten kosztował tow. Wandurskiego dość drogo. Musiał w dłuższej „samokrytyce publicznej“ przyznać, że „ustęp ten, objawiający oportunistyczny, z całą bezwzględnością potępiam. Poglądy te, których klasowe niebezpieczeństwo uświadomiłem sobie, niestety, zbyt późno, muszą być zwalczane z całą bezwzględnością, ostro i po bolszewicku“. Jako zadatek poprawy na przyszłość przypomina tow. Wandurski, że w swym teatrze wystawia obecnie same przekłady najbardziej proletariackich sztuk rosyjskich i ukraińskich. Podobne przykrości miał tow. Wandurski z ogłoszeniem o poszukiwaniu aktorów do teatru polskiego, przyczem pierwszeństwo mieli mieć aktorzy „pochodzenia polskiego“. I tu musiał własnoręcznie napiętnować się za „nastawienie szowinistyczne“ i ślubować, że odtąd „demaskować będzie wszędzie przejawy prawnicowego oportunisty i szowinizmu“.

P. H. Bobińska napisała książkę dla młodzieży „Tajemnica Romka“ i wydała ją w Warszawie w r. 1922, następnie zaś pod innym tytułem i „z proletariackim naświetleniem“ w Moskwie. Przyłapano ją na tem i oto P. Bobińska drukuje swój melancholijny list otwarty: „Fałszując i wykoszlawiając prawdę, książka moja „Tajemnica Romka“ jest politycznie szkodliwa i ideologicznie wrogą sprawie proletariatu. Nie mając możności wycofania jej, mogę tylko z całą otwartością błęd swój uznać“. Przyznanie to jednak uznano za niewystarczające, stwierdza-

jąc, że „tow. Bobińska nie zrozumiała całej powagi swego błędu“. Biedaczka! Cała jej zbrodnia polega na tem, że w swej powiastce pisze o opiece, jaka mały, pokrzywdzony Iwaś znalazł u inżyniera i nadleśniczego polskiego. gdy w „Polsce mały Iwaś poza rewolucją nie znajdzie ani obrońcy, ani przyjaciela“.

Tow. Dąbal i Bruno Jasiński napisali, że nowa, proletariacka kultura polska jest niemożliwa bez związku ze starą kulturą narodową. Nadto drugi z nich pisał o czystości polskiego języka literackiego, któremu szkodzi „sowie-

tyzmy“. Obecnie obaj cofają się i przepaszają. Tow. Hellman powążył się stwierdzić, że proletariacki polski nie był zainteresowany w rewolucji październikowej 1917 r. Natychmiast „zdemaskowany“, przyrzekł odwołać wszystko, ale dotychczas jeszcze „do samokrytyki nie przystąpił“. Wier jakis tow. Najman groźnie ostrzega: „Uważamy, że już wielki czas, aby z tem skończyć. Albo — albo!“. Podobnie tow. Eug. Przybyszewski „zbyt długo namyśla się“. Nowa, publiczna denuncjacja zapewne poskutkuje. Y. (Dok. nast.).

„Izwjestja“ są zachwyczone „Robotnikiem“ i „Gazetą Warszawską“.

„Izwjestja“ drukują obecnie komentarze swego korespondenta warszawskiego w sprawie wystąpienia prezesa Komisji spraw zagranicznych Radziwiłła. Przytaczając w streszczeniu artykuły „Gazety Warszawskiej“ i „Robotnika“, „Izwjestja“ twierdzą, że nawet dzienniki polskie zdają sobie sprawę, iż pomimo mocnych słów wypowiedzianych przez Radziwiłła pod adresem Niemiec, cała polityka zagraniczna Polski skierowana jest obecnie

nie przeciwko Niemcom, lecz przeciwko ZSSR. Zwłaszcza wywody „Robotnika“ są zdaniem „Izwjestji“, szczególnie znaczące, gdyż nawet organ P. P. S. należącej do II-giej międzynarodówki, a więc nastawionej wrogo przeciwko Sowietom, nie może ukryć istotnych tendencji polityki polskiej wobec ZSSR. Komentarze te są zaopatrzone w charakterystyczny tytuł: Polska nie jest mostem, lecz klinem pomiędzy ZSSR. i Zachodem.

Rokowania o pożyczkę dla Polski zbliżają się do pomyślnego zakończenia.

Warszawa, 13 marca. (PAT.) „Kurier Poranny“ podaje, że prowadzone obecnie w Paryżu rokowania o pożyczkę dla Polski zbliżają się do pomyślnego zakończenia. Pertraktacje o warunki francuskiej koncesji kolejowej na magistrali Bydgoszcz - Gdynia zostały zakończone i doprowadzone

do pomyślnego uzgodnienia poglądów obu stron. Wiceminister inżynier Czapski i dyrektor departamentu Walewski, którzy prowadzili te rokowania w Paryżu z ramienia Ministerstwa Komunikacji, powracają w dniach najbliższych do Warszawy.

Obrady Komisji budżetowej.

Warszawa, 12 marca. (PAT.) Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej pod przewodnictwem posła Hołyńskiego, po sprawozdaniu posła Pączka, przyjęto rządowy projekt ustawy o sprzedaży gruntów państwowych w Warszawie Bankowi Gospodarstwa Krajowego, oraz o podwyższeniu kredytów na budowę gmachu Ministerstwa Robót Publicznych. Następnie komisja przyjęła w 3 czytaniu projekt ustawy w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy z dnia 11 grudnia 1923 roku o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy państwowych i zawodowych wojskowych. Przyjęto poprawki rządowe, oraz poprawkę referenta wicemarszałka Polakiewicza, dalej przyjęto m. in. poprawkę posła Sicińskiego, naka-

zującą zaliczenie służby pełnionej przed ponownym wstąpieniem funkcjonariusza do służby państwowej w pewnym stosunku, podczas, gdy w dotychczasowej ustawie sprawa ta była pozostawiona uznaniu władzy. Ponadto przyjęto poprawkę posła Perkowicza (BBWR) i Wagnera (BBWR) w sprawie zaopatrzenia emerytalnego podoficerów. Poprawka zmierza do tego, że jeśli podoficer po zwolnieniu z wojska nie dostanie posady państwowej, wówczas musi otrzymać 40%-wą emeryturę. Dotychczasowe brzmienie ustawy opiewało, że podoficer może być zwolniony z wojska po 10-letniej służbie bez żadnego zaopatrzenia, przyczem w ustawie było powiedziane, że ma on pierwszeństwo w otrzymaniu posady państwowej.

Wyrok w procesie rybnickim.

Rybnik, 12 marca. (PAT.) Na dzisiejszej rozprawie przeciwko oskarżonemu o spowodowanie zająć w Brzeziu, przesłuchano pozostałych świadków, poczem po zamknięciu postępowania dowodowego zabrał głos prokurator, który zaznaczył, że walka wyborcza we wszystkich krajach prowadzi nieraz do rozlewu krwi. Państwo polskie zapewniając prawa obywatelskie, występuje równocześnie przeciwko wszelkim wykroczeniom, czego dowodem jest dzisiejszy proces. Omawiane zjawiska zdarzyły się i w Województwie śląskim, gdzie mieliśmy w ostatnich czasach kilkakrotne wybory. Prowadzenie w tych warunkach gorączkowej agitacji politycznej, musiało siłą rzeczy doprowadzić do pewnego silniejszego podniecenia, aniżeli gdzieindziej.

Następnie po przemówieniu przedstawiciela powództwa cywilnego, oraz obrońców Sąd udał się na naradę i około godz. 18-tej przewodniczący ogłosił wyrok, mocą którego uznano winnym występku naruszenia spokoju publicznego, oskarżonego Popała i Jambora i skazano obu na karę więzienia po cztery miesiące, na zapłatę kosztów sądowych, oraz na zwrot kosztów 7 poszkodowanych w ogólnej sumie 2350 zł. Na poczet kary więzienia Sąd policzył obu zasądzonym a reszt śledczy w całości.

Pozostałych oskarżonych przodownika Końce, Ekierta i Kampkę, oraz kierownika szkoły Szymańskiego Sąd uniewinnił. Od powyższego wyroku przysługuje stronom prawo odwołania się w przeciągu 3 dni.

CZEŚĆ URZĘDOWA.

Lwów, dnia 13 marca 1931.

RUCH SŁUŻBOWY W MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI.

Sądy Powiatowe.

Mianowani sędziami Sądu powiatowego miejsk. we Lwowie: dr. Cygan Józef i dr. Pobrzeński Modest.

Wyznaczony naczelnikiem Sądu Powiatowego: dr. Kohman Stanisław w Podwoleńskich.

Przeniesieni na inne miejsce służbowe na skutek podania: dr. Epler Kazimierz-Józef Edward, sędzia Sądu Powiatowego w Dobromilu — na stanowisko sędziego Sądu Powiatowego miejskiego we Lwowie; Wasilkowski Czesław-Michał, sędzia Sądu Powiatowego w Stryju — na stanowisko sędziego Sądu Powiatowego w Gdyni; dr. Kohman Stanisław, sędzia Sądu Powiatowego w Tarnopolu — na stanowisko sędziego Sądu Powiatowego w Podwoleńskich; Chlipalski Jan-Lesław, sędzia Sądu Powiatowego w Nowem Siole — na stanowisko sędziego Sądu Powiatowego w Delatynie; Wasowicz Michał-Stanisław, sędzia Sądu Powiatowego w Muszynie — na stanowisko sędziego Sądu Powiatowego w Nowym Sączu.

(„Monitor Polski“ Nr. 36, z dnia 14 lutego 1931 roku.)

PRZENIESIENIA W SZKOLNICTWIE Powszechnym.

Rada Szkolna Powiatowa w Kopyczyńcach, przeniosła z dniem 16 grudnia 1930 r. na własną prośbę p. Stefanę Hankiewiczównę, nauczycielkę 2 kl. publ. szk. powsz. w Wierzchowcach, do 3 kl. publ. szk. powsz. w Niżborgu Nowym.

MIANOWANIA W SZKOLNICTWIE Powszechnym.

Rada Szkolna Powiatowa w Kamionce Strumiłowej, zamianowała z dniem 1 grudnia 1930 r. p. Kamilę Angielską, nauczycielką 1 kl. publ. szk. powsz. w Warchołach; p. Aleksandra Kudłównę, nauczycielką 5 kl. publ. szk. powsz. w Batiatyczach; p. Platona Przyjemskiego, nauczycielem 5 kl. publ. szk. powsz. w Batiatyczach i p. Olę Swachę, nauczycielką 3 kl. publ. szk. powsz. w Sokalu.

Rada Szkolna Powiatowa w Kołomyji, zamianowała z dniem 1 grudnia 1930 r. p. Lubomira Marescha, nauczycielem 2 kl. publ. szk. powsz. w Bani-Berezowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Kopyczyńcach, zamianowała z dniem 1 grudnia 1930 r. p. Antoniego Jonasa, nauczycielem 7 kl. publ. szk. powsz. w Chorostkowie.

Rada Szkolna Powiatowa w Mościskach, zamianowała z dniem 1 grudnia 1930 r. p. Bronisławę Reichertównę, nauczycielką 4 kl. publ. szk. powsz. w Radochońcach.

Rada Szkolna Powiatowa w Przemysłu, zamianowała z dniem 1 listopada 1930 r. p. Józefa Jansohna, nauczycielem 1 kl. publ. szk. powsz. w Sanoczanach.

Nowela do ustawy o ochronie lokatorów.

Warszawa, 13 marca. (PAT.) „Kurier Poranny“ notuje pogłoskę, że rząd złoży w dniach najbliższych do Sejmu projekt noweli do ustawy o ochronie lokatorów. Nowela przewiduje między innymi, że eksmisje, zarządzane z powodu zalegania komornego nie będą mogły być wykonywane w okresie miesięcy zimowych, tj. od 1 listopada do 31 marca. Ponadto Sąd lub Urząd rozjemczy będą mogły uwzględnić położenie pozwanego, odkładając eksmisję nawet poza okres miesięcy zimowych.

Zakulisowe intryki w związku z rozmowami polsko-ukraińskimi.

Warszawa, 13 marca. Agencja „Iskra” podaje następujące rewelacyjne informacje, dotyczące intryg zagranicznych przy rozmowach polsko-ukraińskich:

„Od kilku dni prasa informuje o pewnych rozmowach porozumiewawczych, prowadzonych między niektórymi członkami klubu parlamentarnego BBWR. i niektórymi posłami „ukraińskimi”. Prezydium Unda wydało nawet komunikat w tej sprawie, natomiast zarówno Klub BBWR. jak i ukraińska parlamentarna reprezentacja nie zajęły dotąd w prasie żadnego stanowiska w tej materji. Informacje dziennikarskie, prostujące niektóre mylne twierdzenia komunikatu prezydium Unda, nie pochodzą ze strony oficjalnych czynników Klubu BBWR., należy jednak stwierdzić, że parlamentarna reprezentacja ukraińska jest bezwątpienia zaskoczona ogłoszeniem w prasie informacji o tych rozmowach porozumiewawczych.

W związku z tem daje się na terenie politycznym w dniach ostatnich zauważyć akcja pewnych czynników zewnętrznych, dążących do zamknięcia przyjaznej atmosfery, w której mogą się odbyć rozmowy polsko-ukraińskie.

Obserwatorom parlamentarnego terenu politycznego wpada od kilku dni w oczy pewien uwijający się pomiędzy politykami „ukraińskimi” osobnik, przybyły niedawno z zagranicy, podający się za korespondenta wielkiego dziennika angielskiego „Times”.

Osobnik ten, opierając się na najrozmaitszych informacjach przez siebie sfabrykowanych, podaje do wiadomości polityków „ukraińskich” zmyślane szczegóły sposobu, w jaki Komitet Trzech Rady Ligi Narodów zamierza rozstrzygnąć skargi ukraińskie, złożone w Genewie, i odradza ukraińcom prowadzenie rozmów z czynnikami polskimi.

Czynnik polityczny zainteresowane w unormowaniu współżycia polsko-ruskiego, zadają sobie trud zajęcia się osobą owego tajemniczego

inspiratora i stwierdziwszy rzecz u źródła, doszły do przekonania, że nie jest on wogóle korespondentem „Timesa”, a działa raczej na rachunek atamana Konowalca i pewnych innych jeszcze czynników zagranicznych.

Niemal równocześnie z pojawieniem się samozwańczego korespondenta angielskiego zjawił się na terenie Warszawy dziennikarz rosyjski Leon Nemanoff, współpracownik dziennika „Siewodnia” i „Poslednija Nowosti”.

Niesprawdzone dotąd pogłoski, mające jednak wszelkie pozory wiarygodności, powiadają, że także p. Nemanoff odbywa na terenie warszawskim szereg rozmów z przedstawicielami „Ukraińców” i odradza im stanowczo zwracanie się z jakimkolwiek propozycjami do strony polskiej, doradzając odłożenie wszelkich pertraktacji na czas po sesji majowej Rady Ligi.

Wydać się musi bardzo wątpliwym, że koła ukraińskie, które rozmawiały z przedstawicielami Klubu BBWR., mogą równocześnie prowadzić rozmowy serjo z p. Nemanoffem wzgl. ze samozwańczym korespondentem „Timesa”.

Równie mało wiary wzbudzić musi pogłoska, lansowana dziś w kulurach sejmowych, utrzymująca, że p. Nemanoff wybiera się w dniach najbliższych do Lwowa, gdzie ma być podobno przyjęty przez ks. Metropolite Szeptyckiego.

Jednocześnie — kończy „Iskra” — doszła do wiadomości naszej nieprawdopodobna wersja, według której ów korespondent „Timesa” i p. Nemanoff mają być jedną i tą samą osobą, która w dziwny sposób nadużywa gościnności, z jaką traktuje się w Polsce obcych dziennikarzy.

Starcia w Indiach nie ustają.

Bombay, 12 marca. (PAT.) Gandhi zachorował z przemęczenia.

Bombay, 12 marca. (PAT.) Jak wiadomo na podstawie układu zawartego przez Gandhiego z wicekrólem miał dziś nastąpić uroczysty zwrot gmachu kongresu jego członkom. Z tej okazji doszło dziś do gwałtownych rozruchów. Kiedy do gmachu zbliżył się uroczysty pochód członków mających objąć gmach w posiadanie, zastąpiło im drogę 200 ochotników, którzy

wcześniej zajęli gmach i wywiesili na nim czerwony sztandar, a ustąpili dopiero po przeszło 3-godzinnych rokowaniach, uzyskawszy obietnicę, że pretensje ich będą niezwłocznie rozpatrzone. W krótki czas potem przybyła nowa grupa malkontentów, którzy zaatakowali ochotników i obrzucili gmach kamieniami. W czasie zajść 20 osób zostało raniionych. Po kilku godzinach zapanował spokój.

Uchwały Rady Ministrów.

Warszawa, 12 marca. (PAT.) W czwartek, dnia 12 bm. pod przewodnictwem p. Premjera Sławka odbyło się posiedzenie Rady Ministrów, na którym załatwione zostały m. in. projekty ustaw o ratyfikacji szeregu umów międzynarodowych, o zapewnieniu czasowych mieszkań i pomieszczeń dla zwolnionych robotników rolnych, o skupie linii kolejowych

Drohobycz-Truskawiec i Borki Wielkie-Grzymałów i o przesiedlaniu się adwokatów, oraz o zaliczaniu i czasie trwania praktyki adwokackiej. Poza tem Rada Ministrów powzięła uchwały w sprawie statutu organizacyjnego Ministerstwa Przemysłu i Handlu i o wydaniu rozporządzenia w sprawie utworzenia powiatu grodzkiego śródmiejskiego w Warszawie.

Rada Banku Polskiego.

Warszawa, 12 marca. (PAT.) Dnia 12 marca odbyło się pod przewodnictwem prezesa banku dra Wróblewskiego posiedzenie Rady Banku Polskiego, na którym Rada wysłuchała sprawozdania dyrekcji, oraz komisji Rady o działalności Banku w lutym oraz o położeniu gospodarczem. Następnie Rada rozpatrywała sprawę obniżenia wynagrodzeń pracowników banku od 1 kwietnia b. r., oraz załatwiła sprawy administracyjne, m. i. postanowiła otworzyć nowe zastępstwa banku w Rogóźnie, Szarleju i Śmiglu.

Skutki trzęsienia ziemi.

Wiedeń, 12 marca. (PAT.) Dzienniki donoszą z Białogrodu: Według dochodzeń urzędowych, miejscowości Walendowo, Mirowoje i Karadzior-dzewacz zostały zupełnie zniszczone, wskutek czego 800 rodzin pozostało bez dachu. Ponieważ także i w okolicznych miejscowościach liczne domy zostały zniszczone, akcja ratunkowa obejmuje ulokowanie i zaopatrzenie przeszło 6.000 osób. Ludność otrzymuje od władz bezpłatnie materiały budowlane, szczególnie drzewo budulcowe. Władze są zdania, że odbudowa zniszczonych miejscowości będzie możliwa w najbliższym czasie.

Telegraficzne wiadomości ze świata.

LONDYN. Stan zdrowia Snowdena, Ministra Snowdena odwiedził chirurg, który zdecydował, czy operacja jest konieczna. Ostatni biuletyn o stanie zdrowia chorego stwierdza nieznaczną poprawę.

HAGA. Wybuch wulkanu. Jak donoszą z wyspy Celebes w Indiach holenderskich, wulkan Avoc, położony na wyspie Sangihe zaczął okazywać wzmózoną działalność, wobec czego wioski, położone na stokach wulkanu, musiano ewakuować. W kraterze wulkanu znajduje się jezioro, którego poziom podniósł się obecnie o 60 stóp, zaś temperatura wody stale wzrasta.

SZANGHAJ. Zatonięcie statku. Na rzece Jang-tse, w odległości 70 mil od Szanghaju, zatonął wskutek eksplozji parowca chińskiego, na którego pokładzie znajdowało się 300 pasażerów, w tej liczbie 100 żołnierzy. Katastrofę wywołali podobno żołnierze, rzucając niedopałki papierosów na ładunek bawelny. Z parowca uratowało się 100 osób, które wyruszyły w dalszą drogę do Szanghaju.

Zanim kupisz SZKŁO i PORCELANĘ oglądnij ceny u Firmy T. i J. AWIN, Lwów, Pasaż Mikolascha.

M. S.

Ostatnie lata Henryka Heinego.

(W siedmdziesięciopięciolate zgonu poety).

Są pewne miejsca w listach Heinego z ostatnich paru lat przed śmiercią, są również poezje z tego okresu, które zdaniem niektórych biografów poety wskazują na to, że Heine pod koniec życia nawrócił się „na wiarę ojców” i szczerze był przejęty zasadami judaizmu. Zdanie to nie jest ugruntowane mocno, wystarczy bowiem wyczytać się uważnie w cytowane przez owych biografów ustępy, aby się przekonać, że są to raczej jakieś zwroty retoryczne, jakieś błąkanie się wyobraźnią po latach dzieciństwa, niż ściśle i wyraźnie sformułowany akt wiary, niż przyznanie się przed Bogiem i ludźmi do tego, co określiłby można pojęciem „confessio judaica”. Zresztą poeta sam, w testamencie swoim z czerwca 1848, powiada szczerze i bez żadnej stylizacji, że ponieważ „nigdy nie sympatyzował z żadnym wyznaniem religijnym i żył jak poganin”, więc życzy sobie, aby go pochowano „bez asysty kleru i bez żadnych ceremonii kościelnych”. W następnym swoim testamencie — z listopada 1851 — jeszcze raz powtarza tę prośbę, dodając wszakże jedno

znamiennie tym razem wyznanie, a mianowicie, że „wyrzekłszy się przed czterema laty wszelkiej pychy i zarozumiałości filozoficznej, w pokorze ducha powrócił do uczuć i idei religijnych” i „umiera z wiarą w Boga jedynego, wiekuistego Stwórcę świata”, błagając Go o „zmiłowanie nad swą nieśmiertelną duszą”.

W roku 1848, kiedy w Paryżu wybuchła rewolucja, której nieuniknione nadejście Heine przewidywał i przepowiadał oddawna, ale którą, zdjęty lękiem, że mogą teraz nastąpić rządy ochłokracji, powitał z daleko mniejszym entuzjazmem, niż rewolucję roku 1830 — zwałił się na niego okrutny, druzgocący cios. Republikanie, którzy się rzucili do przetrząsania archiwów i poszczególnych ministerstw, wywlekli na światło dzienne i ogłosili drukiem listę osób, które były na żołdzie obalonego regimenu. Na liście pensjonariuszy figurował również Henryk Heine. Wyliczono, że pobrał 22.000 franków. Nawiasem mówiąc, obliczenie było nieściśle, fragmentaryczne, Heine bowiem od dłuższego szeregu lat pobie-

rał od rządu Ludwika-Filipa 400 franków na miesiąc.

W Niemczech zrobiło się larum, jakiego świat nie widział. Wszyscy wrogowie poety — a miał ich legion — rzucili się nań, jak stado rozszalałych wilków. Ludzie uczciwi i nieuczciwi, nikczemni i szlachetni, wszyscy ci, których piórem swoim sponiewierał lub nawet tylko zadrażnił kiedykolwiek, pisarze i poeci, junkrzy i republikanie, żydzi, katolicy i protestanci, zaczęli miotać weń kamienie i obrzucać go błotem, wrzeszcząc w niebogłose: zdrajca, szpieg, jurgieltnik! Przyjaciele Heinego jak mogli tak ukrywali przed nim tę potworną burzę, ale nie długo dała się ona ukryć. Heine dowiedział się o niej z jakiejś anonimowej korespondencji z Paryża, ogłoszonej w „Augsburger Zeitung”, której był przez lat kilkanaście jednym z najbardziej cenionych współpracowników. Wprawdzie redakcja gazety, biorąc go niby to w obronę, oświadczyła od siebie, że jeśli nawet prawdą jest, że Heine brał subsydja francuskie, to brał je prawdopodobnie „nietylę za to, co pisał, ile za to, czego nie pisał” — ale tego rodzaju „obrona” bynajmniej nie oczyszczała poety z zarzutów.

W odpowiedzi, którą Heine zredagował niebawem, ale którą wysłał do Gazety dopiero pod koniec maja 1848, jest dużo frazeologii, ale jest i dużo prawdy o istocie i charakterze

tych nieszczęsnych subsydjów. „Przecież to nie była — oświadcza z bólem — zapłata za jakieś rządowi francuskiemu oddawane usługi. To była poprostu pomoc, to była jałmużna, której naród francuski udzielał tysiącom emigrantów, co skompromitowani w politycznym w swojej ojczyźnie, znaleźli schron bezpieczny we Francji”. To była prawda, absolutna prawda. Subsydja, które rząd francuski wypłacał emigrantom politycznym, nie miały w sobie nic poniżającego, nie a nic takiego, coby plamiło człowieka. Tysiące emigrantów polskich i nie polskich pobierało je przecież z rządowych kas francuskich, uważając tak samo jak Heine, że honoru i godności swojej nie narażają tem na szwank. Prawdą było również, że za wypłacaną Heinemu pensję, którą mu przez historyka Migneta wyrobiła u ministra Thiersa jego przyjaciółka i protektorka, księżna Belgiojoso, Heine żadnymi „grzecznościami” nie odwdzięczał się ani Thiersowi, ani jego następcy Guizotowi i piórem swoim ani jednemu ani drugiemu nie pozwolił się rozporządzać. W sądach swoich o Guizocie był nawet nieraz bardzo ostry, bardzo stanowczy i nie przebierający w słowach.

Po cisie, który Heinemu zadala ogłoszenie jego nazwiska jako „jurgieltnika” Ludwika — Filipa, kalwarja

O census dziennikarski.

Na ten temat umieścił pan Witold Giełżyński w ostatnim numerze „Prasy”, organu Polskiego Związku wydawców dzienników i czasopism, nader ciekawy artykuł.

Autor wskazuje przede wszystkim na znamienne ewolucje, jaką obecnie przechodzi prasa wszechświatowa a za nią i polska. Oto zatracca ona w poważnym stopniu charakter ideologiczny na rzecz pierwiastku informacyjnego. Szereg poczytnych dzienników ukazują się bez artykułów wstępnych, albo spychają je na dalsze strony pisma, rezerwując kolumnę tytułową dla sensacji dnia. Zmienia się też typ dziennikarza. Dawniej w pismach codziennych pracowali przeważnie literaci. Powieść, nowela, wiersz, feljeton, entrefilet, przegląd polityczny, kronika zagraniczna, krytyka teatralna, muzyczna, literacka — wszystkie te działy obsługiwane były przez stałych współpracowników pisma, przez jego sztab główny, w którym zasiadał albo znani pisarze, albo młodzi adepty pióra, marzący o wydaniu tomu nowel, zbiorku poezji, szkiców literackich, czy chociażby kilku tłumaczeń z języków obcych. To dopiero dawało im ostrogi redakcyjne. Informacyjność pisma polegała niemal wyłącznie na druku depesz agencyjnych i kroniki miejskiej, zawierającej tylko wiadomości o nieszczęśliwych wypadkach, przestępstwach i zmianach temperatury: obsługiwana też ona była przez reporterów, traktowanych w redakcji i w społeczeństwie lekceważąco, a także marnie płatnych.

Dziś rzadko w której redakcji znajdziemy prawdziwego literata o głośnym nazwisku. Już nietylko powieści i feljton, ale sprawozdania teatralne piszą ludzie z zewnątrz, coraz to inni, na zamówienie, od sztuk lub od wiersza. Rozrósł się natomiast reportaż, objął politykę wewnętrzną, ekonomikę, sport, — działy dawniej nieistniejące. Po literacie znika z redakcji publicysta, wypierany przez „nowinkarza”.

W dalszym ciągu podkreśla autor niebezpieczeństwo, jakim grozi ta transformacja dziennikarza, prasie polskiej. Literat musiał posiadać talent, publicysta — wszechstronne wykształcenie, obaj zdolność jasnego wypowia-

dania swych myśli, więc znajomość języka i umiejętność konsekwentnej budowy utworu. Reporter, klekający kilku lub kilkunastowerszowe wzmianki, może nie odznaczać się darem wyśłowienia i nie znać konstrukcji pisarskiej. Jakież łatwo w tych warunkach zostać dziennikarzem! Wystarczy trochę sprytu i obrotowości w zdobywaniu informacji oraz jaka taka ortografia. Zrozumiała zaś jest rzecz, że człowiek ledwie piszący, słabo zazwyczaj orientuje się w obserwowanych zagadnieniach życia politycznego, gospodarczego lub społecznego, nie dostrzega ich cech istotnych, ślizga się więc tylko po powierzchni.

Za największą bolączkę uważa pan Giełżyński brak jakichkolwiek norm prawnych przy przyjmowaniu do stanu dziennikarskiego. Wszyscy, niemogący dostać się lub utrwalić w innym zawodzie, pchają się tutaj tłumnie, wytwarzając nadmierną podaż sił roboczych niewykwalifikowanych i nie stojących na odpowiednim poziomie. W wyniku tego zaobserwować można, że pisma mniej poważne, zwłaszcza w czasie takiego kryzysu, jaki obecnie przeżywamy, wyzywiają się siłą

wykwalifikowanych, zastępując je — licznie zgłaszającym się elementem, gotowym pracować za niższą zapłatę, aby przetrwać czas krytyczny. Stąd znaczna część wykwalifikowanych dziennikarzy dotknięta jest bezrobociem; muszą oni szukać zarobków gdzieindziej. Najczęściej ratują się zakładaniem agencji prasowych, powodując ich nadmiar, tworząc wegetujące tygodniczki, pełniąc obowiązki referentów prasowych różnych instytucji, podejmując się redagowania organów korporacji itp., natomiast w dziennikach, oddziaływujących na szeroką opinię publiczną, miejsce ich zajmują nowicjusze, traktujący przypadkowo pracę w redakcji, jako tymczasową.

W konkluzji domaga się autor bezwzględnie stworzenia censusu dla adeptów dziennikarstwa. Musiałby to być zarówno census odpowiedniego wykształcenia jak i zarazem census kwalifikacji moralnych. W ten sposób zrealizowałoby się dopiero dziennikarstwo z inną wolną zawodami, które już dawno zamknęły dostęp profanom, wymagając censusu naukowego i pewnej praktyki.

Projekt budżetu gminy m. Lwowa na r. 1931/1932.

(h) Komisja budżetowa Rady miejskiej rozpoczęła już obrady nad preliminarzem budżetowym gminy m. Lwowa na r. 1931/32 pod przewodnictwem prez. Höflingera. Referentem budżetowym jest r. dr. Brzeski. Preliminarz budżetu, opracowany przez Miejską Izbę obrachunkową, jest obecnie wystawiony do przeglądania w wydziale II magistratu. Po uchwaleniu projektu przez komisję budżetową przejdzie on pod obrady pełnej Rady miejskiej.

Budżet ten jest znacznie zmniejszony w porównaniu z rokiem ubiegłym i poprzednim, a zatem dostosowany do dzisiejszej sytuacji i możliwy do zrealizowania. Obejmuje on następujące działy:

Wydatki: I administracja ogólna wydatki zwyczajne 6,928.050 zł., nadzwyczajne 70.000 zł., razem 6,998.050, II majątek komunalny zwyczaj. 368.928, nadzwyczaj. 1,064.332, razem 1,463.260, III przedsiębiorstwa komunalne zwyczajne 800.892, nadzwyczaj. 1,215.000,

razem 2,015.892. IV spłata długów: zwyczaj. 4,921.542, nadzwyczaj. 500.000, razem 5,421.542, V drogi i place publiczne budżet zwyczaj. 321.750, nadzwyczajny 1,543.282, razem 1,865.032, V a) pomiary i regulacja miasta 163.600, VI oświata 1,458.910, VII kultura i sztuka wydatki zwyczajne zł. 1,181.962, nadzwyczaj. 290.700, razem 1,472.662, VIII zdrowie publiczne: zwyczaj. 2,127.201, nadzwyczaj. 551.060, razem 2,678.261, IX opieka społeczna 2,015.706, X popieranie rolnictwa zł. 10.600, XI popieranie handlu i przemysłu 382.173, XII bezpieczeństwo publiczne 1,440.681, XIII różne wydatki 172.980. Ogólna suma wydatków zwyczajnych wynosi 22,324.975 zł., nadzwyczajnych 5,234.374 — razem budżet wydatków 27,559.349 zł.

Na r. 1930/31 uchwalono sumę wydatków w wysokości 25,332.583 w budżecie zwyczajnym, w nadzwyczajnym 12,317.576, razem 37,650.159. W roku 1929/30 budżet zwyczaj. wynosił zł. 23,531.548, nadzwyczaj. 5,900.791, razem 29,432.339. W wyszczególnieniu wydatków interesujące są następujące kwoty: na Teatr Wielki preliminuje się na rok 1931/32 865.262 zł. (ub. roku 985.120), na bibliotekę m. Lwowa 10.000, na Muzeum histor. m. Lwowa 14.567, na Muzeum króla Jana III 67.835, na Miejskie zakłady sanitarne 247.230, na ogrody i plantacje 433.615, na subwencję dla Targów Wsch. na pokrycie niedoboru 80.000, na inwestycje w Zakładzie wodociągowym 1.000.000.

Rubryka dochodów obejmuje: I majątek komunalny 1,733.649 zł., II przedsiębiorstwa komunalne 3,650.520, III. subwencje i dotacje doch. zwyczaj. 187.000, nadzwyczaj. 91.000, razem 278.000, IV. zwroty zwyczaj. 2,408.723, nadzwyczaj. 2,569.332, razem 4,978.055, V. opłaty administracyjne 254.710, VI. opłaty za korzystanie z urządzeń dobra publ. doch. zwyczaj. 1,477.437, nadzwyczaj. 2,030.000, razem 3,507.487, VII. dopłaty 750.000, VIII udział w podatkach państwowych 1,870.000, IX. dodatki gminne do podatków państw. 5,886.902, X. podatki samoistne zł. 4,565.000, XI. różne 215.500. Razem dochody zwyczaj. 22,909.491, nadzw. 4,690.332, ogólna suma 27,599.823 zł.

Dochody w r. 1930/31 wynosiły: zwyczajne 30,214.767, nadzwyczajne 7,442.876, razem 37,657.643. W r. 1929/30 zwyczaj. 24,155.598, nadzwyczaj. 4,586.917, razem 28,742.515 zł.

Dochody przedsiębiorstw komunal-

ne nie byłby Heinem, gdyby tych przeslicznych reminiscencyj swoich nie zaprawił ironją, typową heinowską ironją, pisze bowiem dalej: „Cóż, kiedy boska Wenus nie wyciągnęła do mnie ręki... Wiecie wszak o nieszczęściu, które się jej przytrafiło: boskość jej jest tak samo zredukowana do połowy, jak moje człowieczeństwo. Wbrew wszelkim regułom matematyki i algebry — nasze dwie połowy nie mogły stworzyć całości”.

Zdaje mu się nieraz, że gdy się przeprowadzi, będzie mu lepiej w nowym otoczeniu. Co jakiś czas więc każe szukać nowego mieszkania, każe pakować meble i wszelakie graty i przenosi się, a raczej jest przenoszony do świeżego locum, gdzie znowu albo siedzi skulony w fotelu w jakimś kącie pokoju, albo leży wyciągnięty na stosie poduszek, nie widząc tygodniami ani skraweczka światła bożego. „Życie jest dla mnie — pisze do brata późnym latem 1848 — na wieki stracone, a jednak kocham to życie, namiętnie, gorąco je kocham... Dla mnie nie istnieją już ani piękne szczyty górskie, na które mógłbym się wspinać, ani usta kobiece, które mógłbym całować, ani nawet kawałek dobrej pieczeni wołowej, którą mógłbym spożyć w towarzystwie wesoło uczujących gości...”

(Dok. nast.).

nych na r. 1931/32: M. kolej elektr. 11,109.100 złotych, zakłady oświetlenia 11,014.100, wodociągi 4,217.023, gazownia 4,093.450, aprowizacja 909.587, zakład pogrzebowy 620.000, rzeźnia 1,382.930, zakład czyszczenia miasta 2,189.792, betoniarńia 1,015.131, dobra miejskie a) lasy 213.278, b) role 72.044. Zysk z MKE. 2.955, z zakł. oświecl. 3,123.965, z gazowni 106.800, z zakł. pogrzebowego 6100, z lasów 46.790, z ról 36.220. Deficyt przynosi tylko zakład czyszczenia miasta w kwocie 800.892 zł.

ZAKŁ. DENT. Stanisława Petelaka Lwów
TECHNICZNY
pl. Krakowski 4 przyjmuje od 9 do 1
od 3 do 6. — Ulgi w spłatach.

Sto lat temu.

Kronika Powstania Listopadowego. (13 marca 1831 r.).

Do Warszawy nadeszła wiadomość, że po oddaleniu się gen. Dwernickiego od Puław, wkroczyli tam ponownie Rosjanie. Jednocześnie opowiadano, że zabrana w czasie ich pierwszej bytności w niewolę panna Zaborowska, została zwolniona po zwycięstwie gen. Dwernickiego pod Makuszewem. Według doniesień prasy warszawskiej, wódz naczelny ma nadać wspomnianej brance Krzyż wojskowy w nagrodę odwagi i męstwa. Opowiadano również, że księżna Czartoryska, okazując rosyjską kulę karabinową, która przez okno wpadła do pałacu, oświadczyła: „Umiabym jej użyć, gdybym była młodsza”. Nadto opowiadano, że broniącemu skarbów puławskich 70-letniemu oficjalisie, Rosjanie wydłubali oczy.

Ludzie złej woli rozgłaszali, że Towarzystwo Kredytowe Ziemskie odwołało losowanie swych listów zastawnych. Ponieważ ta pogłoska wywołała wielkie zaniepokojenie oraz mogła utrudnić toczące się rokowania o pożyczkę zagraniczną, Ministerstwo Skarbu jej zaprzeczyło.

„Wyszedł świeżo z pod prasy w tegoczesnym duchu napisany wiersz Adama Mickiewicza pt. „Chwila zemsty“ w rękopisie oryginalnym z Paryża nadesłany”. Część prasy utrzymuje, że nazwisko Mickiewicza zostało nadużyte przez jakiegoś marnego poetę i wydawcę.

Słynna żeglarka napowietrzna panna Gernerin przybyła do Warszawy. Na rynku Starogo Miasta powieszono szpiega.

Szkoło, Porcelanę, Kryształ

poleca **ALEKSANDER ONYŚKO**
FIRMA
ul. Halicka 20 (róg Wałowej) Tel. 69-75

Chaplin w Berlinie.

Charlie Chaplin przybył do Berlina, witany na dworcu przez przedstawicieli naczelnych organizacyj filmowych oraz tłumy jego wielbicieli. Według doniesień prasy, Chaplin zostanie w Niemczech przez tydzień. Wielki artysta filmowy, który zatrzymał się w hotelu „Adlon“ na Unter den Linden, jest gościem towarzystwa filmowego, Süd-Film, które uzyskało prawo wyświetlania w Niemczech jego filmu pt. „Światła wielkiego miasta”. Chaplin z Berlina udać się ma do Monachjum i Nadrenji. Stąd zaś do Paryża na premierę swego ostatniego filmu. Z końcem b. m. ma on znowu powrócić do Berlina. Tymczasowy program pobytu Chaplina w Berlinie przewiduje przyjęcie dla prasy i przyjęcie dla świata teatralnego Berlina. Z powodu gromadzenia się tłumów, hotel „Adlon“ otoczony został kordonem policyjnym. Gromadzących się policja rozprasza.

„Szopka polityczna” zamknięta.

Warszawa, 13 marca. (PAT.) Prasa donosi, że wczoraj wieczorem z rozporządzenia komisariatu Rządu niespodziewanie zamknięta została tak zwana „Szopka polityczna”. Zamknięcie „Szopki“ nastąpiło z powodu niesposobienia się do zarządzeń cenzury i wykonywania skreślonych uprzednio przez cenzurę utworów.

PIJCIE
Herbatę RIEDLA
Lwów, Rutowskiego 3.

dumnego i wyniosłego poety stała się jeszcze okropniejsza. Do mąk fizycznych doszła bowiem teraz straszliwa męka moralna, która mu targła nerwy, że zaś wśród takiej udręki potrafił jeszcze pracować i tworzyć, że miał jasny umysł i głowę pełną najprzeróżniejszych pomysłów, to już chyba naprawdę między cuda Boże włożyćby należało. Coś fenomenalnego, coś wprost aż niesamowitego było w tym człowieku i w tej jego frenetycznej pracy, osładzającej mu i wypełniającej resztkę lazarzowego żywota.

Tylko już coraz rzadziej mógł opuszczać swój pokój. Był to, zdaje się, jeden z jego ostatnich, a może nawet ostatni spacer, gdy razu pewnego — latem 1848 — czując się odrobinnie lepiej, kazał się zawieźć do Luwru, żeby się przed śmiercią pożegnać z cudami sztuki antycznej, przed którymi ongiś stawał w zachwycie, podziwiając i wielbiąc ich niezrównane, boskie piękno. Wdrapawszy się z trudem po schodach na wysoki parter, usiadł w pobliżu posągu Wenus miłośkiej i, nie mogąc powstrzymać w sobie łez, gorzko się rozplakał. „Ach, czemuż to nie umarłem tam w owej chwili — pisał potem, zamykając swoje „Romanzo” — miałbym przynajmniej poetyczną, wspaniałą, pogańską śmierć, na jaką załugiwałem mem życiem”. Ale Hei-

